

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 8 października 2026 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

RPW/33787/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026 – 10 – 08
Data wpływu: 2026 – 10 – 08

**Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2026 r., poz. 573) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana Posła Sebastiana Kaletę.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662) art. 25b otrzymuje brzmienie:

„**Art. 25b.** Mandatu radnego nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) wykonywaniem funkcji wojewody lub wicewojewody;
- 3) członkostwem w organie innej jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1684) art. 21 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Mandatu radnego powiatu nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) wykonywaniem funkcji wojewody lub wicewojewody;
- 3) członkostwem w organie innej jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 720) art. 23 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Mandatu radnego województwa nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) wykonywaniem funkcji wojewody lub wicewojewody;
- 3) członkostwem w organie innej jednostki samorządu terytorialnego;

- 4) członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.”

Art. 4. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2025 r. poz. 365) w art. 383 w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wyboru na wójta, członka organu wykonawczego jednostki pomocniczej dzielnicy m.st. Warszawy, posła na Sejm, senatora albo posła do Parlamentu Europejskiego;”.

Art. 5. Przepisy art. 25b ustawy zmienianej w art. 1, art. 21 ust.8 ustawy zmienianej w art. 2, art. 23 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3 oraz art. 383 § 1 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do kadencji rad gmin, rad powiatów oraz sejmików województw, w trakcie której niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Podstawowa idea samorządności zakłada przejrzystość odpowiedzialności publicznej, rozdział funkcji oraz unikanie potencjalnych konfliktów interesów. Z tego względu ustawodawca przewidział szereg ograniczeń dotyczących łączenia funkcji przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, starostów czy marszałków województw. Jednocześnie nadana na mocy art. 5 ustawy o samorządzie gminnym kompetencja tworzenia jednostek pomocniczych przez gminę powoduje, że burmistrzowie warszawskich dzielnic mogą równocześnie sprawować mandat radnego. W praktyce są to osoby zarządzające dużymi wspólnotami samorządowymi, wykonujące znaczące zadania publiczne, dysponujące istotnymi środkami finansowymi oraz posiadające realny wpływ na funkcjonowanie administracji lokalnej.

Burmistrzowie dzielnic miasta stołecznego Warszawy, choć nie są wybierani w wyborach bezpośrednich przez mieszkańców, sprawują funkcje o bardzo szerokim zakresie kompetencji, dysponują znaczącym zapleczem organizacyjnym i pozostają jednymi z najbardziej rozpoznawalnych uczestników życia publicznego na swoim terenie. Łączenie takiej funkcji z mandatem radnego może prowadzić do nadmiernej kumulacji wpływu politycznego oraz utrwalania przewag instytucjonalnych, które pozostają trudne do osiągnięcia dla innych uczestników życia publicznego. W demokratycznym państwie prawa pożądane jest natomiast tworzenie takich reguł ustrojowych, które sprzyjają równowadze pomiędzy różnymi ośrodkami władzy i zapewniają możliwie równe warunki uczestnictwa w życiu publicznym.

Celem proponowanej zmiany jest wzmocnienie przejrzystości życia publicznego, zwiększenie standardów etycznych w samorządzie oraz zapewnienie jednolitych zasad dla wszystkich osób wykonujących funkcje o charakterze wykonawczym. Obowiązujący stan prawny może prowadzić do nadmiernej koncentracji wpływu politycznego i instytucjonalnego w rękach wąskiej grupy osób funkcjonujących jednocześnie na różnych szczeblach samorządu. Może to osłabiać społeczną percepcję niezależności organów samorządowych, utrudniać rzeczywistą kontrolę wzajemną pomiędzy różnymi szczeblami administracji oraz budzić uzasadnione wątpliwości co do równości szans uczestników życia publicznego.

W polskim systemie prawnym obowiązuje jednoznaczny zakaz łączenia mandatu radnego z funkcją wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Tymczasem burmistrzowie dzielnic w miastach o statusie metropolitalnym dysponują często budżetami i uprawnieniami znacznie

większymi niż wójtowie czy burmistrzowie średniej wielkości miast w tym samym województwie. Pozostawienie możliwości zasiadania przez nich w radach gmin, radach powiatów albo sejmikach województw stanowi lukę prawną, która stawia burmistrzów dzielnic w uprzywilejowanej pozycji wobec klasycznych organów wykonawczych gmin. Projektowana ustawa likwiduje tę niespójność i zrównuje status prawny wszystkich osób pełniących kluczowe funkcje wykonawcze w samorządzie. Projekt ustawy wprowadza jednolite zapisy zakazujące łączenia funkcji radnych gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich z członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.

Mandat radnego ma charakter publiczny i reprezentuje interesy całej wspólnoty regionalnej. Z kolei członek zarządu dzielnicy (burmistrz) realizuje zadania wykonawcze i reprezentuje interesy konkretnej, wąskiej części jednej gminy (miasta na prawach powiatu). Łączenie roli osoby wykonującej budżet i decyzje administracyjne na szczeblu dzielnicowym z rolą radnego kontrolującego i stanowiącego prawo na szczeblu wojewódzkim, powiatowym czy gminnym prowadzi do zatarcia granic między władzą wykonawczą a uchwałodawczą.

Samorząd odpowiada na podstawowe potrzeby obywateli - edukacja, komunikacja, infrastruktura drogowa, kultura, sport. Obywatele w wyborach powszechnych wybierają swoich przedstawicieli na stanowiska wójta (prezydenta, burmistrza) oraz radnych gminnych, powiatowych i wojewódzkich, którzy reprezentują ich interesy i dbają o dobro wspólne. Proponowana ustawa ma zapewnić szczególną transparentność oraz dać rękojmię prawidłowego wykonywania zadań publicznych.

Termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i nie stoi w sprzeczności z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) oraz nie pociągnie za sobą negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy pozostaje bez wpływu na budżet państwa oraz budżety samorządu terytorialnego.

Projekt wywołuje pozytywne skutki prawne oraz społeczne.

Projekt nie ma wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

WZÓR

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Sebastian Kaleta

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Celem proponowanej zmiany jest wzmocnienie przejrzystości życia publicznego, zwiększenie standardów etycznych w samorządzie oraz zapewnienie jednolitych zasad dla wszystkich osób wykonujących funkcje o charakterze wykonawczym. Obowiązujący stan prawny może prowadzić do nadmiernej koncentracji wpływu politycznego i instytucjonalnego w rękach wąskiej grupy osób funkcjonujących jednocześnie na różnych szczeblach samorządu. Może to osłabiać społeczną percepcję niezależności organów samorządowych, utrudniać rzeczywistą kontrolę wzajemną pomiędzy różnymi szczeblami administracji oraz budzić uzasadnione wątpliwości co do równości szans uczestników życia publicznego.

Projekt ustawy wprowadza jednolite zapisy zakazujące łączenia funkcji radnych gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich z członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Cel, który ma być osiągnięty za pomocą przedmiotowego projektu ustawy nie może być zrealizowany za pomocą innych środków niż zaproponowane w projekcie.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

- a) Projekt jest spójny z dotychczasowymi regulacjami.
- b) Projekt jest zgodny z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.
- c) Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.
- d) Projektowana ustawa weszłaby w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Nadana na mocy art. 5 ustawy o samorządzie gminnym kompetencja tworzenia jednostek pomocniczych przez gminę powoduje, że burmistrzowie warszawskich dzielnic mogą równocześnie sprawować mandat radnego. Łączenie takiej funkcji z mandatem radnego może prowadzić do nadmiernej kumulacji wpływu politycznego oraz utrwalania przewag instytucjonalnych, które pozostają trudne do osiągnięcia dla innych uczestników życia publicznego. Projekt ustawy wprowadza jednolite zapisy zakazujące łączenia funkcji radnych gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich z członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczne. Celem proponowanej regulacji jest zapewnienie szczególnej transparentności, a także wysokich standardów etycznych i rękojmi prawidłowego wykonywania zadań publicznych.

Mandat radnego ma charakter publiczny i reprezentuje interesy całej wspólnoty regionalnej. Z kolei członek zarządu dzielnicy (burmistrz) realizuje zadania wykonawcze i reprezentuje interesy konkretnej, wąskiej części jednej gminy (miasta na prawach powiatu). Łączenie roli osoby wykonującej budżet i decyzje administracyjne na szczeblu dzielnicowym z rolą radnego kontrolującego i stanowiącego prawo na szczeblu wojewódzkim, powiatowym czy gminnym prowadzi do zatarcia granic między władzą wykonawczą a uchwałodawczą.

Obowiązujący stan prawny może prowadzić do nadmiernej koncentracji wpływu politycznego i instytucjonalnego w rękach wąskiej grupy osób funkcjonujących jednocześnie na różnych szczeblach samorządu. Może to osłabiać społeczną percepcję niezależności organów samorządowych, utrudniać rzeczywistą kontrolę wzajemną pomiędzy różnymi szczeblami administracji oraz budzić uzasadnione wątpliwości co do równości szans uczestników życia publicznego.

Projekt ustawy wprowadza jednolite zapisy zakazujące łączenia funkcji radnych gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich z członkostwem w organie wykonawczym jednostek pomocniczych dzielnic m.st. Warszawy.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projekt nie wywołuje skutków gospodarczych. Przyczynia się jedynie do zwiększenia transparentności życia publicznego.

Projekt nie ma wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt ustawy nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

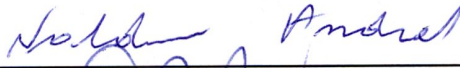
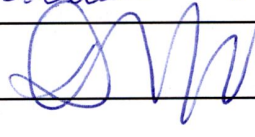
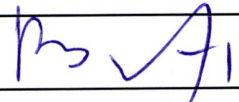
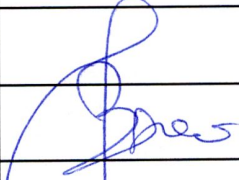
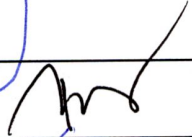
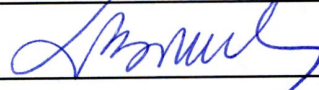
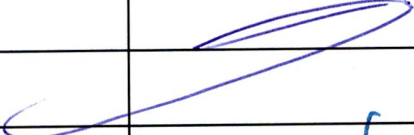
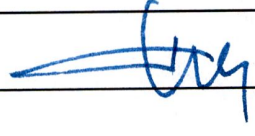
➤ Nie

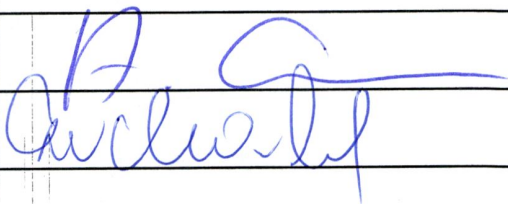
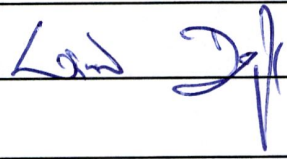
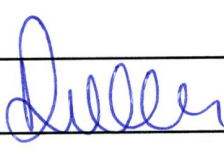
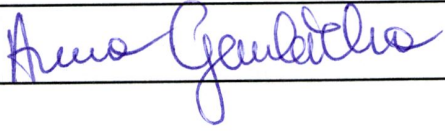
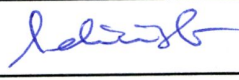
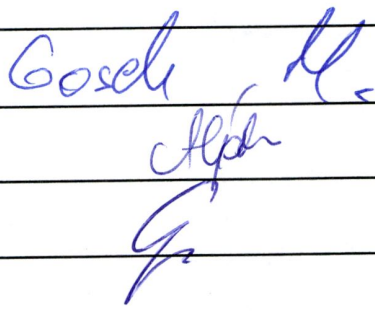
[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

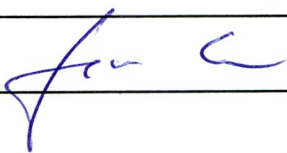
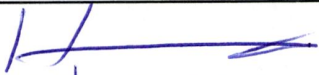
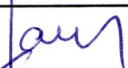
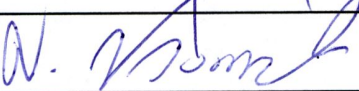
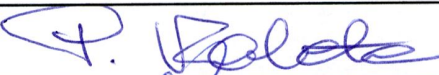
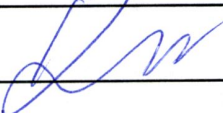
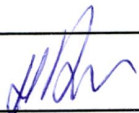
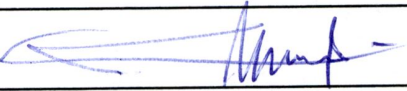
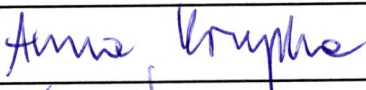
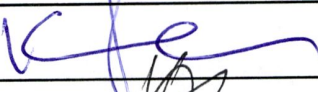
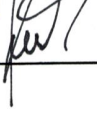
➤ Nie

Lista posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość

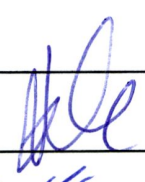
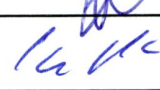
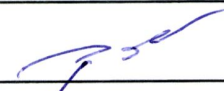
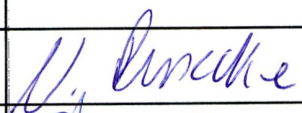
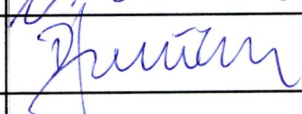
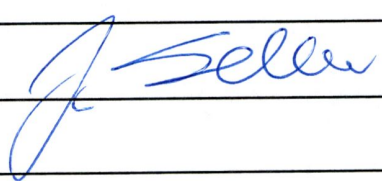
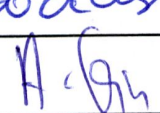
poprzednich projekt ustawy o emerytalnej ustawie o samorządach
gminnych oraz niektórych innych ustaw

L.p.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Andrzej Adamczyk	
2.	Waldemar Andzel	
3.	Dorota Arciszewska-Mielewczyk	
4.	Iwona Arent	
5.	Marek Ast	
6.	Piotr Babinetz	
7.	Barbara Bartuś	
8.	Mariusz Błaszczak	
9.	Rafał Bochenek	
10.	Jacek Bogucki	
11.	Joanna Borowiak	
12.	Kamil Bortniczuk	
13.	Bożena Borys-Szopa	
14.	Lidia Burzyńska	
15.	Artur Chojecki	
16.	Kazimierz Choma	
17.	Dominika Chorościńska	
18.	Tadeusz Chrzan	
19.	Krzysztof Cieciora	
20.	Krzysztof Czarnecki	

21.	Witold Czarnecki	
22.	Przemysław Czarnek	
23.	Arkadiusz Czarторыski	
24.	Lidia Czechak	
25.	Anita Czerwińska	
26.	Katarzyna Czochara	
27.	Władysław Dajczak	
28.	Anna Dąbrowska-Banaszek	
29.	Zbigniew Dolata	
30.	Bartłomiej Dorywalski	
31.	Przemysław Drabek	
32.	Jan Dziedziczak	
33.	Magdalena Filipek-Sobczak	
34.	Radosław Fogiel	
35.	Andrzej Gawron	
36.	Grzegorz Gaża	
37.	Anna Gembicka	
38.	Piotr Gliński	
39.	Małgorzata Golińska	
40.	Kazimierz Gołojuch	
41.	Mariusz Gosek	
42.	Agnieszka Górską	
43.	Marcin Grabowski	
44.	Marek Gróbarczyk	

45.	Kazimierz Gwiazdowski	
46.	Czesław Hoc	
47.	Zbigniew Hoffmann	
48.	Paweł Hreniak	
49.	Michał Jach	
50.	Norbert Kaczmarczyk	
51.	Filip Kaczyński	
52.	Jarosław Kaczyński	
53.	Piotr Kaleta	
54.	Sebastian Kaleta	
55.	Mariusz Kałużny	
56.	Jan Kanthak	
57.	Andrzej Kosztowniak	
58.	Henryk Kowalczyk	
59.	Michał Kowalski	
60.	Bartosz Kownacki	
61.	Jarosław Krajewski	
62.	Leonard Krasulski	
63.	Piotr Król	
64.	Anna Krupka	
65.	Mariusz Krystian	
66.	Marek Kuchciński	
67.	Wioletta Maria Kulpa	
68.	Maria Kurowska	

69.	Władysław Kurowski	
70.	Zbigniew Kuźmiuk	
71.	Ewa Leniart	
72.	Joanna Lichocka	
73.	Grzegorz Lorek	
74.	Sebastian Łukaszewicz	
75.	Antoni Macierewicz	
76.	Ewa Malik	
77.	Maciej Małecki	
78.	Dariusz Matecki	
79.	Jerzy Materna	
80.	Grzegorz Matusiak	
81.	Marek Matuszewski	
82.	Anna Milczanowska	
83.	Daniel Milewski	
84.	Jan Mosiński	
85.	Michał Moskal	
86.	Aleksander Mrówczyński	
87.	Marcin Ociepa	
88.	Bogumiła Olbryś	
89.	Jacek Osuch	
90.	Anna Paluch	
91.	Teresa Pamuła	
92.	Bolesław Piecha	

93.	Grzegorz Piechowiak	
94.	Anna Pieczarka	
95.	Dariusz Piontkowski	
96.	Kacper Płażyński	
97.	Szymon Pogoda	
98.	Jerzy Polaczek	
99.	Piotr Polak	
100.	Marcin Porzucek	
101.	Zbigniew Rau	
102.	Marcin Romanowski	
103.	Rafał Romanowski	
104.	Urszula Rusecka	
105.	Paweł Sałek	
106.	Jacek Sasin	
107.	Anna Schmidt	
108.	Jarosław Sellin	
109.	Edward Siarka	
110.	Sławomir Skwarek	
111.	Kazimierz Smoliński	
112.	Krzysztof Sobolewski	
113.	Agnieszka Soin	
114.	Katarzyna Sójka	
115.	Dariusz Stefaniuk	
116.	Marek Subocz	

117.	Marek Suski	<i>Marek Suski</i>
118.	Artur Szałabawka	
119.	Wojciech Szarama	
120.	Józefa Szczurek-Żelazko	<i>Józefa</i>
121.	Paweł Szrot	
122.	Stanisław Szwed	
123.	Andrzej Śliwka	
124.	Jacek Świat	
125.	Krzysztof Tchórzewski	<i>Krzysztof</i>
126.	Robert Telus	
127.	Piotr Uruski	
128.	Marcin Warchoń	
129.	Robert Warwas	<i>Robert Warwas</i>
130.	Jan Warzecha	
131.	Małgorzata Wassermann	
132.	Rafał Weber	<i>Rafał Weber</i>
133.	Marek Wesoly	<i>Marek Wesoly</i>
134.	Patryk Wicher	
135.	Jarosław Wieczorek	<i>Jarosław Wieczorek</i>
136.	Teresa Wilk	<i>Teresa Wilk</i>
137.	Elżbieta Witek	<i>Elżbieta Witek</i>
138.	Agnieszka Wojciechowska van Heukelom	
139.	Agata Wojtyszek	
140.	Michał Woś	

141.	Grzegorz Woźniak	
142.	Tadeusz Woźniak	
143.	Michał Wójcik	
144.	Bartłomiej Wróblewski	
145.	Jarosław Zieliński	
146.	Tomasz Zieliński	
147.	Zbigniew Ziobro	
148.		
149.		
150.		
151.		
152.		
153.		
154.		
155.		
156.		